

Tilinpäätös

Tase ja tuloslaskelma

Tase, mk

Vastaavaa	31.12.1988	31.12.1987
Kulta ja valuuttasaamiset (1)		
Kulta	2 128 364 702,89	2 128 285 723,28
Erityiset nosto- oikeudet	1 120 012 532,34	898 984 060,75
Varanto-osuus Kansain- välisessä valuutta- rahastossa	939 580 162,51	792 804 335,18
Vaihdettavat valuutat	24 491 703 481,41	23 634 441 272,77
Sidotut valuutat	1 073 300 228,65	1 284 149 733,83
	29 752 961 107,80	28 738 665 125,81
Muut ulkomaiset saamiset (1)		
Markkaosuus Kansain- välisessä valuutta- rahastossa	2 282 665 349,48	2 427 095 584,81
Määräaikainen saaminen	1 916 048 844,00	1 929 846 435,00
	4 198 714 193,48	4 356 942 019,81
Saamiset rahoituslaitoksilta (2)		
Päiväluotot	463 303 322,70	40 664,43
Sijoitustodistukset	7 186 778 119,33	—
Käteisvaraluotot	2 919 981 000,00	2 729 887 000,00
Satovahinkolainojen rahoitus	1 221 767 096,56	—
Joukkovelkakirjat	2 324 873 500,00	2 140 057 800,00
Muut	267 405 770,86	277 260 820,80
	14 384 108 809,45	5 147 246 285,23
Saamiset julkiselta sektorilta (3)		
Valtion velkaskitoisuus- lainat	88 355 489,25	—
Joukkovelkakirjat	19 631 461,00	3 780 217,80
Valtion metallirahavastuu	1 019 631 447,50	966 777 037,50
Muut	—	6 208 172,54
	1 127 618 397,75	976 765 427,84
Saamiset yrityksiltä (4)		
Viennin rahoitus	399 715 097,29	867 999 030,18
Kotimaisten toimitusten rahoitus (KTR)	2 205 423 385,00	2 568 335 099,27
Joukkovelkakirjat: KTR .	217 873 290,10	13 316 652,00
Joukkovelkakirjat: Muut	34 649 999,40	46 102 029,48
Muut	183 295 321,79	182 177 487,48
	3 040 957 093,58	3 677 930 298,41
Muut saamiset (5)		
Siirtosaamiset	668 321 060,88	486 652 400,09
Muut	118 498 249,53	105 091 967,50
	786 819 310,41	591 744 367,59
Yhteensä	53 291 178 912,47	43 489 293 524,69

Vastattavaa	31.12.1988	31.12.1987
Valuuttavelat (1)		
Vaihdettavat valuutat	118 966 485,99	63 174 520,74
Sidotut valuutat	128 383 995,27	247 350 481,26
	247 350 481,26	71 564 836,41
134 739 357,15		
Muut ulkomaiset velat (1)		
Kansainvälisen valuutta- rahaston markkatilit ..	2 282 677 327,10	2 427 159 215,50
Osoitetut erityiset nosto- oikeudet	799 760 327,20	3 082 437 654,30
	3 082 437 654,30	799 178 152,00
3 226 337 367,50		
Liikkeessä oleva raha (6)		
Setelit	10 600 827 958,00	9 117 302 616,00
Metalliraha	948 738 985,12	11 549 566 943,12
	11 549 566 943,12	872 775 869,78
9 990 078 485,78		
Sijoitustodistukset (7)	1 130 000 000,00	4 970 000 000,00
Velat rahoituslaitoksille (8)		
Päivätalletukset	127 567 767,18	757 321 443,37
Kassavarantotalletukset ..	19 039 453 624,00	10 940 962 596,00
Muut	81 047 477,53	19 248 068 868,71
	19 248 068 868,71	67 408 381,30
11 765 692 420,67		
Velat julkiselle sektorille (9)		
Shekkilit	507 446,78	637 054,57
Suhdannerahastotalletus .	900 000 000,00	900 000 000,00
Suhdannetalletukset	981 122 203,84	—
Vientitalletukset	20 187 924,00	—
Muut	914 760,00	1 902 732 334,62
	1 902 732 334,62	247 260,85
900 884 315,42		
Velat yrityksille (10)		
Investointi- ja alushan- kintatalletukset	6 446 632 851,85	4 798 698 931,15
Pääomantuontitalletukset	348 684 126,10	208 503 731,60
Muut	1 364 232,69	6 796 681 210,64
	6 796 681 210,64	2 045 744,42
5 009 248 407,17		
Muut velat (11)	1 064 137 008,30	733 203 912,24
Siirtovelat	1 064 137 008,30	733 203 912,24
Muut	42 955 032,82	1 107 092 041,12
	1 107 092 041,12	23 689 021,96
756 892 934,20		
Arvonjärjestelytili ja va- raukset (12)	2 391 077 656,96	1 247 059 403,41
Sitran pääoma	400 000 000,00	400 000 000,00
Oma pääoma (13)		
Kantarahasto	5 000 000 000,00	5 000 000 000,00
Vararahasto	88 360 833,39	528 690 364,45
Tilivuoden voitto/tappio .	347 810 888,35	5 436 171 721,74
	5 436 171 721,74	—440 329 531,06
5 088 360 833,39		
Yhteensä	53 291 178 912,47	43 489 293 524,69

Tuloslaskelma, mk

	1.1.—31.12.1988		1.1.—31.12.1987	
Korkotuotot				
Kotimaiset (1)				
Päiväluotoista	14 935 828,84		56 886 892,50	
Sijoitustodistuksista ja valtion velkasitoumuslainoista	228 605 204,89		181 050 049,75	
Satovahinkolainoista	75 483 288,39		—	
Viennin rahoituksesta	50 215 289,04		80 876 559,38	
KTR-luotoista	194 670 663,92		191 431 553,33	
Joukkovelkakirjoista	201 648 071,58		206 903 296,54	
Muista saamisista	38 676 098,37	804 234 445,03	46 377 756,59	763 526 108,09
Ulkomaiset (2)				
Kansainväliseltä valuuttarahastolta	107 086 383,35		80 008 441,30	
Arvopapereista	1 279 394 078,65		862 776 852,43	
Muista valuuttasaamisista	684 282 960,66	2 070 763 422,66	506 683 273,90	1 449 468 567,63
Korkotuotot yhteensä		2 874 997 867,69		2 212 994 675,72
Korkokulut				
Kotimaiset (3)				
Päivätalletuksista	— 43 740 800,89		— 53 743 219,05	
Sijoitustodistuksista	— 456 658 138,50		— 461 238 683,12	
Kassavarantotalletuksista	— 1 129 196 421,05		— 679 322 651,98	
Investointitalletuksista ...	— 213 842 377,78		— 158 452 466,06	
Pääomantuontitalletuksista	— 21 653 374,17		— 26 551 108,13	
Terminikaupoista	— 13 560 568,84		— 17 668 000,00	
Suhdannerahastotalletuksista	— 64 141 073,36		—	
Suhdannetalletuksista	— 16 253 773,34		—	
Muista veloista	— 44 681 655,27	— 2 003 728 183,20	— 41 481 882,09	— 1 438 458 010,43
Ulkomaiset				
Kansainväliselle valuuttarahastolle	— 56 703 078,12		— 49 659 731,25	
Muista veloista	— 3 897 202,33	— 60 600 280,45	— 2 338 970,14	— 51 998 701,39
Korkokulut yhteensä		— 2 064 328 463,65		— 1 490 456 711,82
Korkokate (4)		810 669 404,04		722 537 963,90
Muut tuotot (5)				
Toimitusmaksut ja palkkiot	1 198 669,79		1 525 979,13	
Muut	64 065 156,99	65 263 826,78	331 546 694,40	333 072 673,53
Muut kulut (6)				
Palkat	— 122 007 877,93		— 111 846 805,19	
Sosiaalikulut	— 49 076 949,71		— 46 530 199,31	
Setelien valmistus	— 37 752 448,10		— 40 941 373,66	
Poistot	— 108 179 973,40		— 103 401 003,93	
Muut	— 59 297 243,28	— 376 314 492,42	— 60 866 775,93	— 363 586 158,02
Tulos ennen kurssieroja ja varauksia				
		499 618 738,40		692 024 479,41
Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot (7)				
		— 196 358 079,48		53 761 497,76
Valuuttakurssierot (8)				
		— 694 550 229,43		— 1 186 115 508,23
Varausten muutos (9)				
		— 650 000 000,00		—
Tilivuoden voitto(+)/ tappio(—) (10)				
		+ 347 810 888,35		— 440 329 531,06

Tilinpäätöksen kommentit

Yleiset tilinpäätös- ja kirjausperiaatteet

Suomen Pankin tase noudattaa sektorijakoa, mikä antaa kuvan keskuspankin ja ulkomaiden sekä kotimaan sektoreiden välisestä rahoitus-suhteista. Taseessa noudatetut arvostusperiaatteet on selostettu kommentoitavien tase-erien yhteydessä. Käyttöomaisuus ja pitkävaikutteiset menot kirjataan kokonaan kuluiksi hankintavuonna Suomen Pankin ohjesäännön edellyttämällä tavalla, eivätkä ne niin ollen näy taseessa. Käyttöomaisuudesta on tehty selkoa taseen liitetiedoissa.

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muutettu markoiksi 31.12.1988 voimassa olleiden valuuttojen keskikurssien perusteella. Keskikurssilla tarkoitetaan Suomen Pankin noteeraaman osto- ja myyntikurssin keskiarvoa. Kaikki valuuttakurssien muutoksista johtuvat saamisten ja velkojen arvon muutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti, ja ne sisältyvät tuloslaskelmassa valuuttakurssieroihin.

Suomen Pankin setelipaino ja Sitra eivät sisälly pankin tilinpäätökseen. Ne antavat toiminnastaan erilliset kertomukset.

Taseen kommentit

1. Kulta ja ulkomaiset erät

Kulta on aiempien vuosien tapaan kirjattu taseessa arvoon 35 mk/g. Kulta oli vuoden lopussa 60 810 kg, ja sen markkinahintainen arvo oli 3 343 milj. markkaa.

Valuuttasaamisissa esiintyviä erityisiä nosto-oikeuksia Kansainvälisessä valuuttarahastossa vastaa velkapuolen erä osoitetut erityiset nosto-oikeudet (SDR). Molemmista eristä maksetaan SDR-koron suuruista korkoa.

SDR-määräinen varanto-osuus sekä markkaosuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa muodostavat yhdessä Suomen jäsenosuuden valuuttarahastossa. Markkaosuuden vastaerä sisältyy ulkomaisissa veloissa erään Kansainvälisen valuuttarahaston markkatilit. Markkaosuus ja sitä vastaavat markkatilit on sidottu erityisten nosto-oikeuksien kurssiin Kansainvälisen valuuttarahaston soveltaman käytännön mukaisesti.

Vaihdettavat valuutat koostuvat pääosin ulkomaisista valtioiden liikkeeseen laskemista tai valtioiden takaamista arvopapereista sekä

pankkitalletuksista. Erään sisältyvät myös ulkomaiset avistatilit sekä pankin hallussa olevat ulkomaiset maksuvälineet.

Arvopaperit on kirjattu vaihdettaviin valuuttasaamisiin nimellisarvoisina. Arvopapereiden hankintamenon tai sitä alemman markkinahinnan ja nimellisarvon erotus on kirjattu taseessa arvonjärjestelytilille.

Sidotut valuutat sisältävät Neuvostoliiton ja Bulgarian selvitystilien saldot. Selvitystilisaaminen Neuvostoliitolta oli 972 milj. markkaa. Molemmat tilit ovat korottomia.

Määräaikainen saaminen käsittää yksinomaan Neuvostoliiton ulkomaantalouspankille myönnetyn 285 milj. ruplan suuruisen lainan. Laina on korollinen, ja se on suojattu sitomalla lainan arvo vaihdettavista valuutoista koostuvaan valuuttakoriin.

Vaihdettavat valuuttavelat sisältävät kansainvälisten järjestöjen ja ulkomaisten pankkien vaihdettavat markkasaamiset Suomen Pankilta.

Sidotut valuuttavelat sisältävät pelkästään Suomen ja Saksan demokraattisen tasavallan välisen selvitystilin.

2. Saamiset rahoituslaitoksilta

Sijoitustodistukset on arvostettu hankintahintaan. Samaan tase-erään sisältyy sijoitustodistusten kertynyt korko, 94 milj. markkaa.

Käteisvaraluotot, joilla rahoitetaan rahalaitosten hallussaan pitämiä seteli- ja metallirahakassoja, ovat korottomia.

Satovahinkolainat ovat 1.3.1988 alkaen pankeille myönnettyjä vuoden pituisia satovahinkolainojen jälleenrahoituslainoja. Lainojen korko on peruskorko lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä.

Rahoituslaitosten joukkovelkakirjat ovat luonteeltaan pääasiassa sijoitusomaisuutta. Ne on arvostettu nimellisarvoon.

3. Saamiset julkiselta sektorilta

Pankkien sijoitustodistuksia vastaavat valtion velkasitoumuslainat on arvostettu kuten sijoitustodistukset hankintahintaan. Samaan tase-erään sisältyy velkasitoumuslainojen kertynyt korko, 1 milj. markkaa.

Joukkovelkakirjat sisältävät valtion ja kuntien liikkeeseen laskemia arvopapereita; ne on arvostettu nimellisarvoon.

Valtion metallirahavastuu osoittaa rahapajan Suomen Pankille toimittamien metallirahojen nettomäärän. Metallirahavastuun ja liikkeessä olevan metallirahan erotus, 71 milj. markkaa, vastaa Suomen Pankin hallussa olevan metallirahan määrää.

4. Saamiset yrityksiltä

Viennin rahoitus on esitetty saamisissa yrityksiltä. Erään sisältyvät yritysten diskonttaamat vienti- ja uusvientivekselit, joiden maksamisesta ovat vastuussa rahoituksen välittäneet pankit. Korko on peruskoron suuruinen.

Kotimaisia toimitusluottoja on myönnetty sekä yksittäisvelkakirjalainoina että joukkovelkakirjalainoina, joten ne on esitetty taseessa erikseen. Joukkovelkakirjat on arvostettu nimellisarvoon. KTR-luotoille on pankkien takaus. Korko vaihtelee pelkästä peruskorosta peruskorkoon lisätynä 2.5 prosenttiyksiköllä.

Muut joukkovelkakirjat sisältävät lähinnä sijoitusomaisuudeksi luokiteltavia arvopapereita, jotka on arvostettu nimellisarvoon.

5. Muut saamiset

Siirtosaamiset sisältävät pääasiassa korkosäämiä. Muihin saamiin sisältyy 82 milj. markkaa henkilökunnan asuntolainoja. Asuntolainojen korko on peruskoron suuruinen.

6. Liikkeessä oleva raha

Liikkeessä oleva setelistö sisältää yleisön ja rahoituslaitosten hallussa olevan setelistön. Liikkeessä oleva metalliraha käsittää vastaavan metallirahan.

7. Sijoitustodistukset

Suomen Pankin liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset on arvostettu nimellisarvoon. Nimellisarvon ja emissiohinnan erotus on kirjattu siirtosaamiin ja jaksotetaan korkomenoihin juoksuajan kuluessa.

8. Velat rahoituslaitoksille

Kassavarantotalletukset ovat joulukuun 1988 lopussa sovelletun kassavarantovelvoitteen mukaisia, 7,6 % Suomen Pankin ja pankkien

välisen kassavarantosopimuksen mukaisesta kassavarantopohjasta. Talletusten korko on 0.25 prosenttiyksikköä alle peruskoron.

9. Velat julkiselle sektorille

Suhdannerahastotalletus sisältää valtion vuonna 1987 tekemän talletuksen. Korko on 0.5 prosenttiyksikköä alle peruskoron.

Suhdannetalletukset ovat lääninverovirastojen 1.4.1988 lähtien liiketoiminnan harjoittajilta keräämiä talletuksia. Talletusten korko on 2.5 prosenttiyksikköä alle peruskoron.

Vientitalletukset ovat tullihallituksen selluloosan viejiltä keräämiä talletuksia. Talletusvelvollisuus tuli voimaan 23.9.1988. Talletusten korko on 0.75 prosenttiyksikköä alle peruskoron.

10. Velat yrityksille

Investointi- ja alushankintatalletukset sisältävät investointi- tai alushankintavarauksen tehneiden yritysten lakisääteiset talletukset Suomen Pankissa. Talletukset ovat korollisia, ja korko määräytyy talletusajankohdan ja käyttöajankohdan mukaan. Korko vaihtelee 3 prosentista peruskorkoon vähennettynä 1.5 prosenttiyksiköllä.

Pääomantuontitalletukset sisältävät pelkästään kassavarantotalletuksia, joita yritykset ovat tehneet ulkomaisilta pankeilta ottamistaan lyhytaikaisista luotoista. Talletuksille maksetaan kassavarantotalletuskoron suuruisen korko.

11. Muut velat

Siirtovelat sisältävät lähinnä korkovelkoja.

Muut velat sisältävät 9 milj. markkaa liikkeessä olevia vanhan rahayksikön määräisiä seteleitä.

12. Arvonjärjestelytili ja varaukset

Tase-erä koostuu seuraavista eristä:

	31.12.1988 milj. mk
Arvonjärjestelytili ja varsinaiset varaukset	2 190
Varaus eläkevastuun kattamiseksi .	300
Arvostuserot	—99
Yhteensä	2 391

Arvonjärjestelytili ja varsinaiset varaukset sisältävät oman pääoman reaaliarvon turvaamiseksi sekä valuuttamääräisiin saamiin, velkoihin ja termiiniosopimuksiin sisältyvän riskin kattamiseksi tehdyt varaukset.

Vuoden 1988 tilinpäätöksessä katettiin ensimmäistä kertaa pankin eläkesitoumuksia, joiden määrä on 1 279 milj. markkaa. Varaus on 300 milj. markan suuruinen ja kattaa 23 % Suomen Pankin eläkesitoumuksista.

Ulkomaisten arvopapereiden arvostusero sisältää kohdassa 1 mainitun ns. alimman arvon mukaisen arvostuseron.

13. Oma pääoma

Oman pääoman muutokset käyvät ilmi seuraavasta asetelmasta:

	31.12.1988	31.12.1987 milj.mk	Muutos
Kantarahasto	5 000	5 000	—
Vararahasto	88	528	—440
Tilivuoden tulos...	348	—440	+ 788
Yhteensä	5 436	5 088	+ 348

Tuloslaskelman kommentit

Tilivuoden tulos oli 788 milj. markkaa parempi kuin edellisenä vuonna. Tämä johtui lähinnä valuuttakurssieroista, joista suurin osa aiheutui tärkeimmän varantovaluutan, Yhdysvaltain dollarin, kurssin noususta. Sen sijaan muut tuloslaskelman erät korkotuottoja lukuun ottamatta kehittyivät heikommin kuin edellisenä vuonna.

Varauksia tehtiin yhteensä 650 milj. markkaa, joista 350 milj. markkaa lähinnä valuuttamääräisiin saamiin, velkoihin ja muihin sitoumuksiin sisältyvän riskin kattamiseksi ja 300 milj. markkaa eläkevastuun osittaiseksi kattamiseksi.

1. Kotimaiset korkotuotot

Kotimaiset korkotuotot lisääntyivät edellisestä vuodesta 40 milj. markkaa. Lisäys johtui pääasiassa uusien satovahinkolainojen tuotosta sekä sijoitustodistuskaupeista. Sijoitustodistusten keskimääräinen korkotuotto oli 10.1 %.

2. Ulkomaiset korkotuotot

Ulkomaiset korkotuotot vuonna 1988 olivat 622 milj. markkaa suuremmat kuin vuotta aiemmin, mikä johtui siitä, että valuuttavaranto samoin kuin ulkomaisten valuuttojen korot olivat vuoden aikana edellisvuotta korkeammalla tasolla.

Sidotut valuutat ovat korottomia.

3. Kotimaiset korkokulut

Kotimaisista veloista aiheutui 566 milj. markkaa enemmän korkokuluja kuin vuonna 1987. Kassavarantovelvoitteen nostaminen useaan otteeseen vuoden aikana sekä peruskoron korotus lisäsivät myös talletuksista maksettua korkoa. Samoin sijoitustodistuksia myytiin aina loppukesään saakka runsaasti. Pankin liikkeen laskemien sijoitustodistusten korko oli keskimäärin 9.3 %.

Korkokulut termiinkaupoista sisältävät kotimaisten termiinkauppojen termiinkurssin ja tekopäivän keskikurssin eron. Tekopäivän ja arvopäivän väliset kurssierot sisältyvät valuuttakurssieroihin.

4. Korkokate

Korkokate kasvoi 88 milj. markkaa 811 milj. markkaan.

5. Muut tuotot

Erään sisältyy 5 milj. markkaa osinkotuloja Kansainväliseltä järjestelypankilta sekä 25 milj. markkaa omaisuuden, lähinnä asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden myynnistä saatuja tuottoja.

6. Muut kulut

Sosiaalikulut sisältävät 39 milj. markkaa maksettua eläkkeitä.

Käyttöomaisuus ja pitkävaikutteiset menot kirjataan kuluksi hankintavuonna Suomen Pankin ohjesäännön mukaisesti. Poistot sisältävät siis tilikauden aikana hankitun käyttöomaisuuden ja muut pitkävaikutteiset menot kokonaisuudessaan. Poistoista 75 milj. markkaa oli rakennusten ja 33 milj. markkaa koneiden ja kaluston poistoja.

7. Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot

Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot on esitetty omana eränä. Niihin sisältyvät arvopapereiden myynnistä realisoituneet kurssivoitot ja -tappiot sekä arvopapereiden hankintahinnan ja sitä alemman markkinahinnan erotus. Jos ulkomainen arvopaperisalkku olisi arvostettu 31.12.1988 vallinneisiin markkinahintoihin, arvopapereiden kurssitappiot olisivat olleet 188 milj. markkaa.

8. Valuuttakurssierot

Valuuttakurssierot sisältävät kaikki valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet saamisten ja velkojen arvon muutokset sekä tuotot valuuttanvaihdosta. Valuuttakurssieroihin vaikuttivat merkittävästi keskeisen varantovaluutan, Yhdysvaltain dollarin kurssi sekä markan ulkoista arvoa ilmaisevan valuuttaindeksin arvo vuoden lopussa. Dollarin kurssi oli vuoden lopussa noin 5.6 % korkeampi kuin vuoden alussa. Sen sijaan valuuttaindeksi laski eli markka vahvistui vuoden aikana noin 2.3 %.

9. Varausten muutos

Oman pääoman reaaliarvon turvaamiseksi sekä valuuttamääräisiin eriin sisältyvän riskin kattamiseksi varauksia lisättiin 350 milj. markkaa. Eläkevastuun kattamiseksi osittain tehtiin 300 milj. markan suuruinen varaus. Yhteensä varausten muutos oli 650 milj. markkaa.

10. Tilivuoden voitto

Tilivuoden voitto varausten jälkeen oli 348 milj. markkaa. Vuosien 1985 ja 1987 tappioista, yhteensä 720 milj. markkaa, 44 milj. markkaa katettiin vuoden 1986 voitolla ja 676 milj. markkaa vararahastosta. Ohjesäännön mukaisesti vuoden 1988 voitto siirrettiin vuoden 1989 avaustaseessa kokonaisuudessaan vararahastoon rahaston määrän palauttamiseksi entiselle tasolle.

Tilinpäätöksen liitteet

	31.12.1988	31.12.1987
SETELINANTO, mk		
Setelinanto-oikeus	30 248 678 036,53	28 927 940 682,58
Käytössä	10 974 052 629,08	10 103 102 954,34
Setelinantovara	19 274 625 407,45	18 824 837 728,24
KOTIMAISET MARKKA/VALUUTTA-TERMIINISOPIMUKSET, mk (keskikurssi 31.12.)		
Terminiostosopimukset	1 073 619 833,83	1 282 450 000,00
Terminimyynnisopimukset	333 520 000,—	—
ULKOMAISET VALUUTTA/VALUUT-TATERMIINISOPIMUKSET, mk (ostetun valuutan keskikurssi 31.12.)	236 086 898,77	274 197 000,—

OSAKKEET JA OSUUDET, mk
(nimellisarvo)

	31.12.1988	31.12.1987
Asunto-osakkeet	6 379 000,—	1 053 640,00
Kiinteistöosakkeet	2 309 920,—	2 349 760,00
Muut osakkeet ja osuudet	46 686 943,65	46 420 801,72
Yhteensä	55 375 863,65	49 824 201,72
TAKAUKSET, mk	68 654 180,50	137 040 782,60

ELÄKESITOUUMUKSISTA JOHTUVA
VASTUU, milj. mk

Suomen Pankin eläkevastuu	1 094	..
Setelipainon eläkevastuu	185	..
Kokonaisvastuu yhteensä	1 279	..
— tästä varauksilla katettu	300	—

SUOMEN PANKIN KIINTEISTÖT

Kiinteistö	Osoite	Valmistumis- vuosi	Tilavuus noin rm ³
Helsinki			
pääkonttori	Rauhankatu 16	1883/1961	49 500
”	Rauhankatu 19	1954	33 000
”	Unioninkatu 33	1848	17 500
asuinrakennus	Snellmaninkatu 23	1896/1988	27 500
”	Liisankatu 14	1928	48 500
huvila	Ramsinniementie 7	1920/1983	4 500
Joensuu haarakonttori	Torikatu 34	1984	11 000
Jyväskylä	Kauppakatu 21	1950	32 000
Kotka	Keskuskatu 19	1910	9 000
Kuopio	Kauppakatu 25—27	1912	7 500
Lahti	Torikatu 3	1929	36 500
Mikkeli	Päiviönkatu 15	1965	7 500
Oulu	Kajaaninkatu 8	1973	17 000
Pori	Valtakatu 11	1853	11 500
Rovaniemi	Valtakatu 10—12	1988	15 500
Tampere	Hämeenkatu 13	1942	36 000
Turku	Linnankatu 20	1914	10 500
Vaasa	Kirkkopuistikko 22	1952	55 500
Vantaa			
setelipaino	Suometsäntie 1	1979	311 500
Inari			
tunturimaja	Saariselkä	1968/1976	2 000

Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot on esitetty omalla eräänään. Niiden sisältyvät arvopapereiden kurssierot, jotka on toteutettu 1987. Arvopapereiden kurssierot on esitetty omalla eräänään. Niiden sisältyvät arvopapereiden kurssierot, jotka on toteutettu 1987.

Valuuttakurssierot sisältävät valuuttakurssierot, jotka on toteutettu 1987. Valuuttakurssierot sisältävät valuuttakurssierot, jotka on toteutettu 1987.

Vuosi	Arvo
1987	49 200
1986	33 000
1985	17 200
1984	27 200
1983	48 200
1982	4 200
1981	11 000
1980	32 000
1979	9 000
1978	11 700
1977	36 200
1976	11 200
1975	12 200
1974	10 200
1973	22 200
1972	31 200
1971	311 200
1970	311 200
1969	311 200
1968	311 200
1967	311 200
1966	311 200
1965	311 200
1964	311 200
1963	311 200
1962	311 200
1961	311 200
1960	311 200
1959	311 200
1958	311 200
1957	311 200
1956	311 200
1955	311 200
1954	311 200
1953	311 200
1952	311 200
1951	311 200
1950	311 200

OSAKKEET JA OSUDET, mk
Suomen Pankin osakkeet ja osuudet, jotka on toteutettu 1987.

Valuuttakurssierot sisältävät valuuttakurssierot, jotka on toteutettu 1987.

Vuosi	Arvo
1987	49 200
1986	33 000
1985	17 200
1984	27 200
1983	48 200
1982	4 200
1981	11 000
1980	32 000
1979	9 000
1978	11 700
1977	36 200
1976	11 200
1975	12 200
1974	10 200
1973	22 200
1972	31 200
1971	311 200
1970	311 200
1969	311 200
1968	311 200
1967	311 200
1966	311 200
1965	311 200
1964	311 200
1963	311 200
1962	311 200
1961	311 200
1960	311 200
1959	311 200
1958	311 200
1957	311 200
1956	311 200
1955	311 200
1954	311 200
1953	311 200
1952	311 200
1951	311 200
1950	311 200

PANKKIVALTUUSMIESTEN KÄSITTELEMIÄ ASIOITA

Tilintarkastus

Vuoden 1987 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, taloustieteiden maisteri Markus Aaltonen, merkantti Pentti Kettunen, kaupunkitarkastaja Kalevi Mattila, diplomi-insinööri Pentti Mäki-Hakola ja kauppätieteiden kandidaatti Esko Seppänen suorittivat 16.—19. helmikuuta Suomen Pankin tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallinnon tarkastuksen vuodelta 1987.

Tilintarkastajien lausunnon mukaisesti pankkivaltuusmiehet myönsivät kokouksessaan 22. maaliskuuta johtokunnalle vastuuvapauden pankin hoidosta vuodelta 1987.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusmiehet ovat kertomusvuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä 5 §:n määräämän pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina aikoina: 12. helmikuuta, 3. toukokuuta, 14. kesäkuuta, 18. elokuuta, 19. lokakuuta ja 16. joulukuuta.

Inventoinnit ja haarakonttorien tarkastukset

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat inventoineet pääkonttorin kassat ja kassaholvit, laina- ja vakuusasiakirjat sekä pantit ja talletukset. Inventoinneissa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että haarakonttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmesti vuodessa.

Kaikkissa haarakonttoreissa on toimitettu pankin johtosääntönsä 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 1967 rahasto (Sitra)

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Sitran tilit vuodelta 1987 ja lähettäneet jäljennökset toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Marraskuun 13. päivänä 1987 pankkivaltuusmiesten asettama Sitran toiminnan kehittämistä ja organisaatiota tutkinut työryhmä jätti pankkivaltuusmiehille muistionsa 22. maaliskuuta.

Työryhmä esitti, että säädettäisiin laki Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 1967 rahastosta. Lailla perustettaisiin itsenäinen julkisoikeudellinen säätiö, jolle rahaston nykyiset varat siirrettäisiin. Sitra säilyisi eduskunnan rahastona ja eduskunta valitsisi ylimmät hallinto- ja valvontaelimet sekä vastaisi säätiön rahoituspuutteista. Hallintoneuvostona toimisivat eduskunnan pankkivaltuusmiehet. Tilintarkastuksesta vastaisivat Suomen Pankin tilintarkastajat.

Mm. hankittuaan muistiosta Suomen Pankin johtokunnan lausunnon pankkivaltuusmiehet esittivät kirjeessään 14. kesäkuuta valtiovarainministeriölle, että ministeriö ryhtyisi toimenpiteisiin muistiossa ehdotetun lain säätämiseksi.

Tämän jälkeen valtiovarainministeriössä asetettu työryhmä on ryhtynyt valmistelemaan lakia muiston pohjalta.

Kertomus E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta

Kokouksessaan 3. toukokuuta pankkivaltuusmiehet merkitsivät tiedoksi Suomen Kulttuuri-rahaston selostuksen E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta vuosina 1986—1987.

Ehdotus laiksi Suomen Pankista

Valtiovarainministeriön 27. päivänä heinäkuuta 1987 asettama työryhmä, jonka tehtävänä oli valmistella 31.3.1988 mennessä hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus laiksi Suomen Pankista, jätti mietintönsä määräaikaan mennessä. Työryhmän tuli ehdotusta laatiessaan lähteä siitä, että Suomen Pankin asema suhteessa muihin valtioelimiin säilyy ennallaan ja ehdotus siten perustuu hallitusmuodon ja valtiopäiväjärjestyksen säännöksiin Suomen Pankista. Myös eduskunnan pankkivaltuusmiesten ja pankin johdon nykyinen tehtävänjako tuli olennaisissa asioissa säilyttää. Työryhmässä olivat edustettuina Suomen Pankki ja valtiovarainministeriö. Lisäksi työryhmässä oli yksi hallinto-oikeuden asiantuntija.

Pankkivaltuusmiehet antoivat oman lausuntonsa mietinnöstä valtiovarainministeriölle 13. syyskuuta. Ministeriössä valmisteltiin loppuvuoden aikana asiasta annettavaa hallituksen esitystä.

Peruskoron muutoksia

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät kokouksessaan 3. toukokuuta johtokunnan esityksen peruskoron korotuksesta. Johtokunnan esitys asiasta 2. toukokuuta:

”Jäljempänä olevan perusteella johtokunta kunnioittavasti esittää, että Pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisivät, että Suomen Pankin peruskorko korotetaan 7 %:sta 8 %:iin toukokuun 16. päivästä 1988 alkaen. Pankkien edellytetään korottavan peruskorkosidonnaisten talletusten ja luottojen korkoja pääsääntöisesti peruskoron muutosta vastaavasti.

Kokonaistuotanto on kuluvan talven aikana lisääntynyt odotettua ripeämmin ja käytettävissä olevat arviot viittaavat kotimaisen kysynnän nopean kasvun jatkumiseen. Samalla talouden tasapaino on heikentynyt. Vaihrotaseen vaje oli viime vuonna 9.2 mrd. markkaa ja se näyttää muodostuvan vähintään yhtä suureksi tänä vuonna. Kevään palkkaratkaisut olivat selvästi ylimitoitettuja kansainväliseen kehitykseen nähden ja kilpailukyky on heikkenemässä. Myös pankkien luotonannon kasvu on tämän vuoden puolella edelleen kiihtynyt.

Tämän kehityksen vuoksi on välttämätöntä hillitä kysynnän kasvua kuluvan vuoden aikana. Muuten tasapaino-ongelmat saattavat kär-

jistyä entisestään vuoden lopulla tai viimeistään ensi vuoden alussa. Jos näin käy, joudutaan turvautumaan ehkä jyrkkiinkin toimenpiteisiin ajankohtana, jolloin kasvu on muutenkin hidastumassa.

Markkinakorot ovat tällä hetkellä suhteellisen korkealla ja näyttää ilmeiseltä, ettei niitä voida mainittavasti korottaa ilman pääomantuonnin lisääntymisen vaaraa. Lisäksi talouden kasvu perustuu paljolti yksityiseen kulutukseen, johon markkinakorot eivät kovin voimakkaasti vaikuta. Kotitalouksien velat ja talletukset ovat vielä suurimmaksi osaksi peruskorkosidonnaisia. Peruskoron korotus nostaa siten kotitalouksiin kohdistuvaa reaalikorkoa. Näin ollen se keskuspankin välineistä parhaiten kannustaa säästämistä ja hillitsee kulutusta. Tämä on perusedellytys talouden tasapainon palauttamiselle ja vaihtotaseen vahvistamiselle.”

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät kokouksessaan 30. marraskuuta johtokunnan esityksen peruskoron alentamisesta. Johtokunnan esitys asiasta 29. marraskuuta:

”Suomen Pankin johtokunta ilmoitti syyskuussa olevansa valmis esittämään peruskoron alentamista 1/2 prosenttiyksiköllä vuoden 1989 alusta, jos vakautuslinja työmarkkinoilla kailta olennaisilta osin omaksutaan.

Vakautussuosituksen mukaiset palkkasopimukset kattavat nyt suurimman osan työmarkkinakentästä, vaikka eräät merkittävätkin liitot ovat linjasta irtautuneet. Huolimatta siitä, että peruskoron alennuksella on erikseen tarkasteltuna talouden tasapainon kannalta kielteisiäkin vaikutuksia, johtokunta esittää syyskuussa antamansa lupauksen mukaisesti, että Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla

päättäisivät, että Suomen Pankin peruskorko alennetaan 8 %:sta 7.5 %:iin tammikuun 1. päivästä 1989 alkaen.

Pankkien edellytetään alentavan peruskorkosidonnaisten talletusten ja luottojen korkoja pääsääntöisesti peruskoron muutosta vastaavasti.

Lisäksi johtokunta esittää, että päätöksestä annettavaan tiedotteeseen sisällytetään seuraavansisältöinen kappale: Eduskunnan pankkivaltuusmiehet ja Suomen Pankin johtokunta toteavat, että mikäli kustannus- ja hintatason nousu ei selvästi hidastu tai mikäli vaihtotaseen vajeus edelleen syvenee, peruskorkoa joudutaan ehkä jo ensi keväänä korottamaan.”

Valuuttaindeksin vaihtelualueen laajentaminen

Pankkivaltuusmiehet päättivät kokouksessaan 30. marraskuuta johtokunnan ehdotuksesta esittää valtioneuvostolle valuuttaindeksin vaihtelualueen laajentamista. Johtokunnan esitys asiasta 29. marraskuuta:

”Rahoitusmarkkinat ovat 1980-luvulla vapautuneet käytännöllisesti katsoen kokonaan säännöstelystä. Samalla niiden kytkennät kansainvälisiin markkinoihin ovat tiivistyneet tuntuvasti. Tämä on näkynyt suurina ulkomaisten pääomanliikkeiden vaihteluina kun Suomessa on pyritty harjoittamaan rahapolitiikkaa kotimaisen kysyntäkehityksen edellyttämällä tavalla. Korkopoliittisen liikkumavapauden tukemiseksi Suomen Pankki on joutunut laajasti ostamaan ja myymään valuuttoja. Interventiot valuuttamarkkinoilla vaikuttavat kuitenkin samalla rahoitusmarkkinoiden maksuvalmiuteen tavalla, joka oleellisesti vähentää rahapolitiikan tehokkuutta.

Vapautuneilla rahoitusmarkkinoilla valuuttakurssin pitäminen täysin kiinteänä kaventaa oleellisesti mahdollisuuksia säädellä kotimaisen koron kehitystä. On ilmeistä, että tämä vaikeus tulee kansainvälisen rahoitusmarkkinoiden integraation edessä edelleen korostumaan. Pääomanliikkeiden korkoherkkyyden pienentämiseksi Suomen Pankki on vähentänyt viime vuosina interventioitansa valuuttamarkkinoilla ja sallinut valuuttakurssi-indeksin vaihdella vaihtelurajojensa sisällä aiempaa enemmän. Tämä vaihtelu on omiaan kasvattamaan lyhytaikaisiin valuuttaliikkeisiin liittyviä riskejä ja näin heikentämään korkokehityksen ja valuuttaliikkeiden välisiä yhteyksiä.

Kun Suomen Pankki on vähentänyt interventioimintaansa eikä ole täysimääräisesti neutraloinut suhteellisen korkeasta kotimaisesta korkotasosta aiheutunutta pääomantuontia, valuuttakurssi on 1987 alun jälkeen vahvistunut ja on nyt lähellä valuuttaindeksin vaihtelualueen alarajaa. Valuuttaindeksin vahvistuminen on hillinnyt valuuttavarannon ja siihen liittyvän kotimaisen maksuvalmiuden kasvua ja osaltaan tehostanut korkopoliittikan vaikutuksia.

Valuuttaindeksin vaihtelualueen kapeus asettaa kuitenkin rajoituksia markkinajohteisiin kurssivaihteluihin perustuvalla politiikalla ja samalla korkopoliittikan mahdollisuuksille vaikuttaa kotimaisen kysynnän kehitykseen. Tilanne rahoitusmarkkinoilla on tältä osin nyt

oleellisesti toinen kuin 1980-luvun alussa, jolloin valuuttaindeksin vaihtelualueen laajuudesta viimeksi käytiin keskustelua. Vaihtelualue, joka oli laajennettu vuoden 1979 syyskuussa 4.5 %:sta 6 %:iin, supistettiin lokakuussa 1982 toteutetun markan devalvaation yhteydessä takaisin 4.5 %:iin. Olosuhteiden muuttuminen puoltaisi vaihtelualueen laajentamista uudelleen 6 %:iin pitäen samalla valuuttaindeksin vaihtelualueen keskipiste muuttumattomana.

Edellä olevan perusteella Suomen Pankin johtokunta kunnioittavasti ehdottaa, että Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet rahalain (276/62) 2 §:n ja Suomen Pankin ohjesäännön (365/25) 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla

tekisivät valtioneuvostolle esityksen siitä, että valtioneuvosto muuttaisi markkan ulkoisesta arvosta 28. päivänä lokakuuta 1977 antamansa päätöksen (761/77) 4 §:n, sellaisena kuin se on 16. päivänä joulukuuta 1983 annetussa päätöksessä (960/83) näin kuuluvaksi: ”Valuuttaindeksiluvun vaihtelualueen yläraja on 106.8 ja alaraja 100.5.”

Lisäksi pankkivaltuusmiehet esittävät, että valtioneuvoston päätös tulisi voimaan heti.”

Niin ikään 30. marraskuuta antamallaan päätöksellä (1006/88) valtioneuvosto hyväksyi pankkivaltuusmiesten esityksen ja päätti lisäksi, että se tulee voimaan heti.

Koronmaksu kansainvälisten järjestöjen tai kehitysluottolaitosten tileille

Lokakuun 19. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet päättivät Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla johtokunnan esityksestä, että Suomen Pankkiin avattaville kansainvälisten järjestöjen tai kehitysrahoituslaitosten tileille voi Suomen Pankki maksaa korkoa, joka on korkeintaan sama kuin kulloinkin peruskorko vähennettynä 1/2 prosenttiyksiköllä.

Suomen Pankin ja Neuvostoliiton ulkomaantalospankin välisen pankkisopimuksen muuttaminen

Suomalais-neuvostoliittolaisen talouskomission puheenjohtajien tapaamisessa 9. syyskuuta alikirjoitettiin Suomen ja Neuvostoliiton hallitusten välinen pöytäkirja, jossa sovittiin voi-

massa olevaan tavaravaihto- ja maksusopimukseen (ns. runkosopimus vuodelta 1984) tehtävistä muutoksista. Samassa pöytäkirjassa sovittiin myös, että Suomen Pankki ja Neuvostoliiton ulkomaantalouspankki sopivat tehtävien muutosten käytännön soveltamisesta.

Hallitusten väliseen pöytäkirjaan liittyen Suomen Pankki on syksyn 1988 aikana yhdessä Neuvostoliiton ulkomaantalouspankin kanssa neuvotellut seuraavat muutokset pankkisopimukseen.

1. Vuoden 1989 alusta clearing- eli selvitystilillä olevat varat suojataan ruplan kurssi-muutoksia vastaan.
2. Vuoden 1990 alusta selvitystilin luottoraja lasketaan nykyisestä 300 milj. ruplasta 200 milj. ruplaan ja mahdollinen luottorajan ylitys tasoitetaan automaattisesti neljännesvuosittain vapaasti vaihdettavilla valuutoilla.

3. Vuoden 1990 alusta velallispankki maksaa korkoa velkojapankille siltä osin kun selvitystilin saldo ylittää 100 milj. ruplaa.

Koska Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan pankkivaltuusmiesten asiana on määrätä Suomen Pankin soveltamat korot tai niiden rajat, pankkivaltuusmiehet päättivät johtokunnan esityksestä 16. joulukuuta, että Suomen Pankki oikeutetaan tarvittaessa maksamaan velkojapankille selvitystilin 100 milj. ruplaa ylittävälle saldolle korkoa, jonka suuruus lasketaan ruplakoriin liittyvien valuuttojen liborkorkojen perusteella.

Kassavarantojärjestelmän uudistaminen

Marraskuun 30. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet saivat johtokunnan selonteon kaavailuista kassavarantojärjestelmän uudistamiseksi nykyistä laajapohjaisemmaksi ja lakiin perustuvaksi.

Joulukuussa valtiovarainministeriö asetti työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin tehdä ehdotus lakiin perustuvaksi rahoituslaitosten kassavarantojärjestelmäksi 31.5.1989 mennessä.

Suomen Pankin haarakonttorit

Pankkivaltuusmiesten helmikuun 12. päivän kokouksessa johtokunta esitti, että Suomen Pankin haarakonttoreiden lukumäärää vähennetään kahdestatoista kuuteen, koska pankki

ei tarvitse nykyisen laajuista konttoriverkostoa ja nykyistä henkilöstömäärää rahahuoltotehtävien hoitamiseen.

Pankkivaltuusmiehet katsoivat, ettei ole riittäviä perusteita johtokunnan esitykselle kuuden haarakonttorin lakkauttamiseksi. Pankkivaltuusmiehet edellyttivät, että haarakonttoreiden asemaa ja toimintoja tulee kehittää ottaen huomioon myös aluepoliittiset näkökohdat sekä rahahuollon joustavan ja kitkattoman toiminnan varmistaminen myös poikkeuksellisissa oloissa.

Kokouksessaan 30. marraskuuta pankkivaltuusmiehet merkitsivät tiedoksi haarakonttoreiden kehittämismahdollisuuksia selvittäneen virkamiestyöryhmän muistion ja siihen liittyvän johtokunnan muistion haarakonttoreiden toiminnan kehitysnäkymistä.

Viran- ja toimenhaltijoiden palkkaus

Maaliskuun 24. päivänä solmittiin valtion virkaehtosopimus sopimuskaudeksi 1.3.1988—28.2.1990.

Toukokuun 3. päivänä pankkivaltuusmiehet päättivät vahvistaa Suomen Pankin toimenhaltijain osalta samaksi sopimuskaudeksi neuvotellun palkkaratkaisun. Ratkaisu noudattaa kustannusvaikutuksiltaan ja muiltakin olennaisilta osiltaan valtion sopimusta.

Lisäksi pankkivaltuusmiehet päättivät, että johtokunnan palkkausta tarkistetaan vastavalla tavalla.

Kiinteistön myynti

Marraskuun 30. päivänä pankkivaltuusmiehet oikeuttivat johtokunnan myymään Porin kaupungin V kaupunginosan korttelissa nro 1 olevan tontin nro 2 Porin kaupungille.

Suomen Pankki oli ostanut sanotun tontin joulukuussa 1984 Porin kaupungilta, ja tarkoituksena oli ollut, että po. tontille rakennettaisiin Suomen Pankin tarpeisiin uusi pankkirakennus. Tilanteen muututtua Suomen Pankin haarakonttoreiden suhteen viime vuosien aikana ratkaisevasti oli käynyt ilmeiseksi, että Suomen Pankki ei tarvitse Porissa uutta konttorirakennusta, eikä näin ollen myöskään hankittua uutta tonttia. Tämän vuoksi johtokunta katsoi, että tontti olisi syytä tarpeettomana myydä.

Tonttien Snellmaninkatu 19—23 (Helsinki) rakentaminen

Kokouksessaan 22. maaliskuuta pankkivaltuusmiehet antoivat suostumuksensa sille, että Suomen Pankki luovuttaa pääomapanoksena Helsingin kaupungin Kruununhaan kaupunginosassa sijaitsevat tontit nrot 3 ja 8 (Snellmaninkatu 19 ja 21) sekä niille valmistuvan rakennuksen määrättävästä arvosta perustettavalle Asunto Oy Villisialle saaden vastikkeeksi koko yhtiön osakekannan.

Osakkeiden ostoja

Toukokuun 3. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet antoivat johtokunnalle valtuudet hankkia Suomen Pankin omistukseen lähinnä setelipainon henkilökunnan työsuhteasunnoiksi enintään 10 asuinhuoneistoa pääkaupunkiseudulta.

Johtokunta

Kertomusvuoden aikana johtokunnan kokouksissa tai tehtävänjaossa ei tapahtunut muutoksia. Johtokunnan jäsenet Harri Holkeri ja Kalevi Sorsa olivat koko kertomusvuoden virkavapaina.

Haarakonttorien valvojat

Pankin haarakonttorien valvojina ja heidän varamiehinä ovat vuonna 1989 pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla seuraavat henkilöt:

Joensuun konttori: valvojat toimitusjohtaja Mauri Heimo Kalervo Vänskä ja kansliapäällikkö, lääninneuvos, varatuomari Niilo Antero Koistinen sekä varamiehet hallintojohtaja, valtiotieteen kandidaatti Matti Ensio Juhani Halonen ja oikeusneuvosmies, varatuomari Onni Naakka;

Jyväskylän konttori: valvojat piirihohtaja Esa Mikael Riihimäki ja maanviljelysneuvos, agronomi Ingmar Gottfried Finskas sekä varamiehet kaupunginjohtaja Jaakko Kalevi Lovén ja lääninneuvos, varatuomari Eero Emil Herman Jauhainen;

Kotkan konttori: valvojat varatuomari Leif Gunnar Thuresson Häggblom ja pormestari, varatuomari Heikki Pajari sekä varamiehet

verotusneuvos, varatuomari Toivo Verner Rikkinen ja toimitusjohtaja, merkonomi Antero Anttila;

Kuopion konttori: valvojat poliisimestari, varatuomari Erkki Juhani Vahronen ja agronomi Pauli Uolevi Ilva sekä varamiehet hovioikeudenneuvos, varatuomari Juha Antero Voutilainen ja kaupunginkamreeri Esa Ilmari Hurme;

Lahden konttori: valvojat entinen kaupallinen johtaja Toivo Voitto Kullervo Koponen ja apulaiskaupunginsihteeri, oikeustieteen kandidaatti Juha Kaarlo Tapio Arvela sekä varamiehet poliisimestari, oikeustieteen kandidaatti Pekka Tapani Ojala ja tavaratalonjohtaja, ekonomi Toivo Tapio Tikanoja;

Mikkelin konttori: valvojat lääninneuvos Viljo Uolevi Lehtolainen ja pormestari Jorma Kalevi Pekonen sekä varamies markkinointijohtaja, merkonomi Erkki Heikki Nevasaari;

Oulun konttori: valvojat kaupungintaloustarkastaja, ekonomi Ville Kalevi Matturi ja toimitusjohtaja, konsuli Jorma Jalmari Sallamo sekä varamiehet poliisitarkastaja, varatuomari Erkki Eino Haikola ja raastuvanoikeuden pormestari, oikeustieteen lisensiaatti Lauri Jorma Tirinen;

Porin konttori: valvojat apulaiskaupunginjohtaja, varatuomari Mikko Sävelä ja talousjohtaja, ekonomi Antti Kalervo Lipsanen sekä varamies verojohtaja, varatuomari Jorma Kalevi Saarivuo;

Rovaniemen konttori: valvojat kaupunginkamreeri, ekonomi Erkki Antero Vähälä ja konttoripäällikkö, ekonomi Seppo Olavi Söderlund sekä varamies piirirakennuspäällikkö, diplomi-insinööri Heikki Mikael Annanpalo;

Tampereen konttori: valvojat hallinto-opin kandidaatti Eero Einar Lindfors ja tullijohtaja, valtiotieteen kandidaatti Veikko Armas Seppänen sekä varamiehet kunnallispuhemies, varatuomari Pentti Järvelä ja teollisuusasiamies, insinööri Pertti Päiviö Sormunen;

Turun konttori: valvojat kaupunkineuvos Heikki Alarik Löyttyniemi ja professori Jaakko Ilmari Nousiainen sekä varamiehet kansliapäällikkö Paavo Aarne Sakari Heinonen ja toimitusjohtaja Teuvo Toivo Tapio Lehtinen;

Vaasan konttori: valvojat varatuomari Hans-Erich Slotte ja vs. professori Kauko Kalevi Mikkonen sekä varamiehet apulaiskaupunginjohtaja, diplomi-insinööri Seppo Sanakseenaho ja lääninneuvos Markku Johannes Luoma.

Pankkivaltuusmiehet

Pankkivaltuusmiehinä toimivat vuoden alkaessa eduskunnan valitsijamiesten valitsemat seuraavat henkilöt:

Miettinen, Mauri, metsänhoitaja
Paasio, Pertti, työvoimatoimiston johtaja
Maijala, Matti, toimitusjohtaja
Perho, Heikki, maanviljelysneuvos
Pystynen, Erkki, professori
Kalliomäki, Antti, liikunnanopettaja
Ranta, Jussi, insinööri
Juhantalo, Kauko, asianajaja
Westerlund, Henrik, maanviljelijä.

Näistä kolme ensin mainittua muodostivat suppeamman pankkivaltuuston.

Puheenjohtajana toimi pankkivaltuusmies Miettinen ja varapuheenjohtajana pankkivaltuusmies Paasio.

Eduskunta myönsi 15. huhtikuuta pyynnöstä Paasiolle ja Juhantalolle vapautuksen eduskunnan pankkivaltuusmiehen tehtävästä. Huhtikuun 26. päivänä eduskunnan valitsijamiehet valitsivat heidän sijaansa pankkivaltuusmiehiksi toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi kaupunginjohtaja *Pertti Hietalan* ja valtiotieteen lisensiaatti *Paavo Väyrysen*.

Valitsijamiehet määräsivät samalla suppeamman pankkivaltuustoon pankkivaltuusmies *Hietalan*.

Pankkivaltuusmiehet valitsivat 3. toukokuuta varapuheenjohtajakseen pankkivaltuusmies *Hietalan*.

Tilintarkastajat

Eduskunnan valitsijamiehet toimittivat 15. maaliskuuta Suomen Pankin tilintarkastajien ja heidän varamiestensä vaalin ja valitsivat tilintarkastajiksi vuoden 1988 tilejä tarkastamaan seuraavat henkilöt:

Aaltonen, Markus, taloustieteiden maisteri,
Seppänen, Esko, kauppatieteiden kandidaatti,
Mäki-Hakola, Pentti, diplomi-insinööri,
Mattila, Kalevi, kaupunkitarkastaja ja
Kettunen, Pentti, merkantti.

Tilintarkastajien varamiehet:

Hämäläinen, Tuulikki, ekonomi,
Björklund, Ilkka-Christian, valtiotieteen lisensiaatti,
Zyskowitz, Ben, oikeustieteen lisensiaatti,
Kokko, Heikki, maanviljelijä ja
Melin, Ingvar S., kauppatieteiden lisensiaatti.

Tilintarkastajat valitsivat 19. toukokuuta puheenjohtajakseen diplomi-insinööri *Pentti Mäki-Hakolan*.

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 1989

MAURI MIETTINEN

PERTTI HIETALA
HEIKKI PERHO
ANTTI KALLIOMÄKI
PAAVO VÄYRYNEN

MATTI MAIJALA
ERKKI PYSTYNEN
JUSSI RANTA
HENRIK WESTERLUND

Heikki T. Hämäläinen

